

CONSILIUL NAȚIONAL AL AUDIOVIZUALULUI

ROMÂNIA
BUCUREȘTI

Bd. Libertății nr. 14
Sector 5, CP 050706
CF 4266189

Autoritate publică
autonomă

Tel.: +4 0213055356
Fax: +4 0213055354
cna@cna.ro
www.cna.ro

Decizia nr. 284 din 27.04.2023
privind amendarea cu 100.000 lei a S.C. RTV HD S.R.L.,
Ploiești, Str. Democrației nr. 28A,
Construcția C1, et. 2, ap. 8, jud. Prahova
CUI: 47245597 Fax: 031 620 3330
e-mail: office@rtv.net

- pentru postul de televiziune ROMÂNIA TV
București, sector 2, Bd. Dimitrie Pompeiu nr. 6A, parter

Întrunit în ședință publică în ziua de 27 aprilie 2023, Consiliul Național al Audiovizualului a reluat discuțiile și dezbaterile cu privire la rapoartele întocmite de Direcția Monitorizare în baza sesizărilor înregistrate sub nr. 4755/19.04.2023; 4760, 4799, 4800, 4804, 4806, 4807, 4813, 4821, 4824, 4825, 4827, 4828, 4829, 4830 /20.04.2023; 4839, 4841, 4851/21.04.2023, 4847/21.04.2023; 4801/20.04.2023 cu privire la emisiunea "Punctul culminant", edițiile difuzate de serviciul de programe de televiziune cu denumirea România Tv în zilele de 19 și 20 aprilie 2023, după ce în ședința publică din data de 25 aprilie 2023 s-au vizionat o serie de secvențe din înregistrările emisiunilor și au fost audiați reprezentanții radiodifuzorului.

Serviciul de programe de televiziune cu denumirea ROMÂNIA TV aparține radiodifuzorului S.C. RTV HD S.R.L. (licența audiovizuală S-TV 281.7/09.06.2011 eliberată la 12.01.2023 și decizia de autorizare nr. 1779.2/26.01.2023).

În urma dezbaterilor ce au avut loc după analizarea rapoartelor de monitorizare și a vizionării de imagini, membrii Consiliului au constatat că difuzarea respectivelor programe s-a făcut cu încălcarea de către radiodifuzor a dispozițiilor art. 3 alin. (1) din Legea audiovizualului nr. 504/2002 cu completările și modificările ulterioare și ale art. 47 alin. (4) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare (Codul audiovizualului).

Potrivit dispozițiilor invocate:

Art. 3 - (1) Prin difuzarea și retransmisia serviciilor de programe se realizează și se asigură pluralismul politic și social, diversitatea culturală, lingvistică și religioasă, informarea și educarea, inclusiv sub aspect științific, și divertismentul publicului, cu respectarea libertăților și a drepturilor fundamentale ale omului.

Art. 47 (4) Sunt interzise în programele audiovizuale afirmații defăimătoare generalizatoare la adresa unei persoane pe baza apartenenței acesteia la un grup/o comunitate definit(ă) de gen, vârstă, rasă, etnie, naționalitate, cetățenie, credințe religioase, orientare sexuală, nivel de educație, categorie socială, afecțiuni medicale sau caracteristici fizice.

În fapt, postul de televiziune România TV a prezentat în zilele de 19 și 20 aprilie 2023, în intervalul orar 20:59 – 22:45, emisiunea de dezbatere Punctul culminant, moderată de Victor Ciutacu, în cadrul acestor ediții fiind dezbătut, printre altele, subiectul referitor la moartea jurnalistei Iulia Marin.

Redăm, spre exemplificarea conținutului și modului de prezentare al emisiunilor, din rapoartele de monitorizare ale celor două ediții, rapoarte întocmite în baza sesizărilor înregistrate la Consiliu:

”Punctul Culminant, ora 21.00

Moderator: Victor Ciutacu

Invitați: Cristian Barbu- general, fost rector al Academiei Tehnice Militară, profesor universitar; Ilie Șerbănescu- analist economic; Mirel Palada- sociolog; Robert Turcescu- jurnalist Evenimentul Zilei, Marius Budăi- ministru

Titluri: **JURNALISTĂ GĂSITĂ MOARTĂ ÎN CASĂ, LA 32 DE ANI; CUM AU FOLOSIT-O ȘI AU LĂSAT-O SĂ MOARĂ, CONTROVERSA DECESULUI (rep. 00.51, S3)**

Moderatorul a făcut următoarea introducere:

S1(rep.59.00-60.00, sel.20), **S2** (rep.00.00-02.00, sel.21) Moderatorul: *Bună seara, doamnelor și domnilor și bine v-am regăsit pentru o nouă ediție specială, vă prezint punctul culminant al dezvăluirilor. Ministrul muncii intervine de urgență cu un anunț important, dezbatem împreună măsurile austerității. Ce i-a cerut președintele Iohannis ministrului Budăi. Veți vedea și deciziile de ultimă oră privind salariile și pensiile românilor și comentăm, împreună cu distinșii mei invitați, cenzurarea președintelui Iohannis. Sunt imagini cu șeful statului. Abordăm, evident, și scandalul ruinării României din cauza situației din Ucraina. Suntem singura țară europeană care încă mai permite așa ceva. Ion Cristoiu face noi dezvăluiri de ultimă oră. Ce va urma în perioada imediat următoare? Iar războiul se complică. Rusia anunță că intenționează să se apropie de România. Obiectivul prioritar este cucerirea Odesei. Veți vedea și un documentar în premieră cu ce se întâmplă acum pe front, generalul Barbu și analistul Ilie Șerbănescu au ajuns deja în studio. Dezbatem împreună și documentele comisiei de anchetă, care demonstrează că propaganda hoată din pandemie a acționat împotriva românilor. Veți vedea lista jefuitelor care au umilit și prostit populația. PSD i-a prins de această dată. Întrebarea este dacă vor fi și sesizați procurorii DNA. (rep.00.20, S1) **Abordăm și cazul dramatic al jurnalistei găsite moartă în casă la doar 32 de ani. Cum au folosit-o și au lăsat-o să moară. Este o uriașă controversă în cazul acestui deces, repet extrem, extrem de tragic.** Scandal uriaș la vârful Bisericii Ortodoxe Române după Paști, un atac extrem de grav. Și trecem oceanul doamnelor și domnilor pentru a vă prezenta în detaliu mișcarea anarhistă a tinerilor care ia amploare. Cine este în spatele ei? Ce se vede? Magazine și instituții sparte, mașini distruse, turiști atacați. Este o operațiune a grupărilor de tineri care a ajuns să preia ușor-ușor control unor mari orașe. Cine coordonează până la urmă această nouă mișcare anarhică și ce se urmărește. Încercăm să ne lămurim în această seară. Acestea fiind spuse, dați-mi voie să vă prezint invitații, să le mulțumesc că sunt alături de noi în această seară să purcedem la treabă.*

În a doua parte a emisiunii, în intervalul orar 22.10-22.25, s-a discutat despre cazul dramatic al decesului jurnalistei Iulia Marin.

S3(rep.10.20-25.00, sel.22) Moderatorul: *Breaking News. Jurnalista Iulia Marin, cu experiență de 11 ani în presa din România, s-a stins din viață subit. Anchetatorii au descoperit că Iulia Marin ar fi murit din cauza rețineți ingestiei medicamentoase, acesta este terminologia de specialitate. Trupul neînsuflețit a fost descoperit de polițiștii Secției 21 din București și proprietarul apartamentului în care locuia ziarista, înțeleg, cu chirie. Pe rețelele sociale Iulia aveau un alt fel de dialog cu publicul ei în afara celui de ziar, informativ. Vorbea deschis despre lupta cu depresia pe care am înfruntat-o ani de-a rândul și pe care a și tratat-o în spital de cel puțin trei ori.*

A fost prezentat un material înregistrat format dintr-un colaj de fotografii cu Iulia Marin aflată în diferite ipostaze: în spațiul public, alături de un câine, aflată într-un imobil și comentariul vocii din off. Coloana sonoră a materialului a fost constituită de melodia Lift Me Up, interpretată de Rihanna. Sursa acestor fotografii nu a fost precizată.

[00:01:33]

Voce din off: *Jurnalista Iulia Marin s-a stins fulgerător din viață la doar 32 de ani, în propriul apartament din cartierul Militari. Anchetatorii au descoperit că jurnalista ar fi murit din cauza ingestiei medicamentoase. Iulia Marin s-a luptat în ultimii 4 ani cu probleme de sănătate mintală, cu diagnostice severe, despre care a ales să vorbească deschis, inclusiv despre tulburarea bipolară. Chiar dacă a scris constant despre bolile psihice pe pagina ei de Facebook și nu s-a rușinat să recunoască dificultatea unei vieți tot timpul încercate, jurnalista nu a primit niciun ajutor. A ținut inclusiv jurnale publice, chiar și din zilele, săptămânile în care a fost internată la Spitalul de Psihiatrie.*

Voce din off a dat citire unui text afișat pe ecran, însoțit de titlul: ULTIMUL MESAJ AL JURNALISTEI și de sursa: Facebook IULIA MARIN.

[00:02:37]

Voce din Off: *Iulia Marin a scris în ultima ei postare pe rețelele de socializare că numără uneori pe degete zilele bune, zilele în care mă simt bine, lucrez bine, sunt bine. Pe site-urile pe care le citesc,*

forumuri cu privire la tot felul de pastile, oamenii scriu nu renunțați, veți găsi antidepresivul potrivit. E greu și să nu renunți. Al 5-lea sau al 6-lea antidepresiv în mai puțin de 4 ani vine la pachet cu speranțe noi și, până acum, zero efecte adverse. Dar stau și mă întreb dacă nu cumva mă pregătesc pentru o nouă dezamăgire, vreun efect placebo, cine mai știe? Stau și mă gândesc ce bizar că viața mea toată depinde de câteva zeci de miligrame dintr-o substanță de care abia am auzit. Am ajuns în punctul în care îmi e rușine să mai vorbesc despre depresie sau să o invoc în punctul în care nu mai înțeleg ce e în neregulă de nu mai pot funcționa. Am ajuns să urăsc însuși termenul de depresie. Îl reneg adesea, mă mint singură. Ascult muzică, fac orice ca să schimb această stare și ea nu se schimbă decât foarte rar. Aștept. Aștept de 4 ani să am din nou pasiune pentru ceva, să nu simt greutate. Orice aș face o greutate atât de dificil de descris în cuvinte, este ultimul mesaj al jurnalistei. Mai mult, jurnalista Iulia Marin a recunoscut anul trecut tot prin intermediul unei postări pe Facebook a 3-a tentativă de a se sinucide. A 3-a tentativă de suicid în trei ani, una pe an, schimbări de tratament, schimbări de stare manie, hipomanie, depresie, anxietate. Cuvintele astea nu spun nimic dacă nu le trăiești. Opt zile petrecute în salon închis pe perfuzii și când mă trezesc o întrebare. Ai idee cât costă un bilet la Londra? O fată cu schizofrenie îmi cere un chiștoc.

[00:04:34]

Voce din off: Un chiștoc dacă ai măcar. E rasă în cap, a făcut păduchi. O alta bipolară m-a invitat la nunta ei. Nuntă țigănească cu lăutari și berbecuț la proțap. Cât costă un bilet la Londra? M-a întrebat de 10 ori, de 10 ori am răspuns aici sunt Marin, pacient. Vine mama ta la tine? Mama mea a murit, a fost doar câteva din cuvintele jurnalistei. Iulia Marin, apreciată pentru investigațiile sale jurnalistice, lucra în presă de 11 ani. Ea a lucrat în ultimii ani la Libertatea. Jurnalista era născută pe 30 aprilie 1990, în câteva zile ar fi împlinit 33 de ani.

După prezentarea materialului înregistrat discuția a revenit în studio.

[00:05:20]

Moderatorul: Dincolo de tragismul poveștii în sine mie mi-au sărit în ochi câteva chestii. M-am uitat astăzi la rețelele sociale e o adevărată explozie. Bă frate, o grămadă de cetățeni care se pretind de a fi cel puțin prieteni cu ea, unii dintre ei cunoștințe, urmăritori, în fine ș.a.m.d., toți plâng cu lacrimi de sânge, ceea ce e tradițional la povestea asta dar exact ca și în cazul Cristinei Țopescu, toți, în ultima frază, și-aduc aminte că ar fi vrut să se vadă cu ea, să bea o cafea, ar fi vrut să vadă cu ea, să nu știu ce. Da' soarta fu crudă și n-au reușit și acum le pare rău de ea și o vor păstra veșnic în amintire.

[00:06:25]

Robert Turcescu: Da, n-am cunoscut-o, Dumnezeu să-o odihnească, i-am citit câteva articole. Era un condei bun, într-adevăr, am citit, știu și se simte când un om are și pasiunea și talentul de a scrie la un moment dat în meseria asta, adică era o recunoștea în scriitură. Acuma, cum să zic? **Știi că un om suferă de depresie, de anxietate, că nu e un moft, că nu e..., că mai sunt toți soiul de puști din ăștia teribiliști care folosesc cuvântul ...**

Moderatorul: **Fata a trecut de trei ori pe la Spitalul 9, mă rog îi zice Obregia, în urma a trei tentative de suicid, adică.**

[00:06:59]

Robert Turcescu: Orice om știe că perioada asta a unor sărbători, că-i Paștele, că-i Crăciunul este foarte greu de îndurat de oameni care au astfel de probleme, pentru că poate nu au familie, poate sunt singuri, poate... **Păi dacă ești un prieten adevărat și știi că un om de-al tău sau chiar și un șef dacă ești de redacție cu adevărat și te uiți la oameni în jurul tău.**

Moderatorul: Ajung la punctul doi.

Robert Turcescu: **Exact. Adică nu inviți, mă, vino, fă paștele cu noi sau ce mai faci Iulia, cum ești, așa mai departe?...Poate femeia asta a suferit la ...(neinteligibil)? Da, sunt o femeie singură, ce fac cu viața mea? Am și problema asta pe care o am. Într-un astfel de moment ajungi să iei decizii de astea nenorocite, în care termini cu viața. Da, întrebarea e...**

[00:07:45]

Moderatorul: Terminii cu viața la 32 de ani?

Robert Turcescu: Da, ajungem la chestiunea asta. Bă, unde sunt adevărații prieteni, știi? Mai dați-o bă naibii de-asta comunicarea asta online care toată ziua nu mai pun..., trimite-mi, am trimis iar de Paștele ăsta n-am mai trimis la nimeni, că așa mă enervează chestia asta de mor, mesajele astea prin WhatsApp? Bă, vrei să spui Paște fericit, Hristos a înviat și ălea cu...? Dă-mi, mă, un telefon, cinci secunde să-ți aud glasul o dată pe an, de Crăciun și de Pași, dacă într-adevăr îți pasă și vrei să mă feliciți. Da, nu că îmi trimiți un mesaj, așa se întâmplă. A devenit o lume extrem de artificială. **Păi, oamenii ăștia, în primul rând, la 30 și ceva de ani trăiesc niște singurătăți**

tulburătoare. Nu se căsătoresc pentru că trebuie să tragă tare că au nevoie să-și plătească nu știu ce fel de chirii, nu știu ce fel de rate. Nu știu ce, ca să reziziți în București...

[00:08:31]

Robert Turcescu: *Am înțeles că era argeșeancă, piteșteancă? Da, de-a mea, da, așa de acolo...*
Moderatorul: **Stătea undeva în fundul Militariului.**

Robert Turcescu: **Exact, îți plătești o chirie care nu e mică, e de sute de euro, e greu, e complicat, nu așa? Bă, da. Dacă într-adevăr ești prieten cu un astfel de om și nu te apuci și plângi după ce a murit...M-am săturat de ipocriși ăștia.**

[00:08:49]

Moderatorul: **Mă uitam, frate, sute de persoane au tăguit-o. La ce mai folosește, mă, mortului, să vadă că l-ați băgat în seamă. Dar mă mai întorc la o chestie care sigur nu vom face, iertați-mă domnule general, vreau să mă aplec asupra unui lucru care nu mă va face foarte popular în breaslă. Nici măcar nu sunt, da, o să insist să mă depopularizez și mai rău, aceea a responsabilității angajatorului față de angajat și pe de altă parte, Mirele, față de beneficiarul muncii lui, respectiv cititorul, privitorul ș.a.m.d. Băi, frate, fata asta făcea anchete de presă, da cu talent, din câte am înțeles și din câte am citit și destul de aplicată și, mă rog, tipul ăla de deontoloagă la, la virguliță, conștiincioasă. Fata asta totuși făcea anchete, după ce avusese trei tentative de suicid și trei internări la Spitalul 9, la Obregia. Da.**

[00:09:46]

Moderatorul: **Nu-ți pui problema tu ca angajator bun, fără să-i limitezi dreptul de muncă, Doamne ferește, dacă fata aia e în deplinătatea facultăților mintale și dacă fata aia e în deplinătatea responsabilității de a-i pune niște anchete grele în brațe. Că nu știu că poate, Doamne ferește, uite dovadă că fata nu era stabilă psihic și emoțional că s-a întâmplat ceea ce s-a întâmplat? Da, ai vreo garanție, dincolo de scriitura corectă și de documentele prezentate, că ancheta aia e făcută în afara unei rățaciri din desele rățaciri pe care le avea fata asta? Te întreb, pentru că e un al doilea caz în același trust de presă. N-am nicio problemă cu Tolontan. Nu mă apuc să-l învinovățesc acum. Dacă vă aduceți aminte, acum vreun an de zile e la Gazeta Sportul și de la Libertatea îl căutau pe Daniel Scorpie, jurnalist vechi, care tot așa plecase de acasă până la piață și nu s-a mai întors vreo 3 zile.**

[00:10:39]

Moderatorul: **Din fericire, pe Scorpie l-au găsit, mă rog, într-un apartament gol al soacrei sale și tot așa, cu niște internări avute și cu tot. Deci, oamenii ăia sunt, repet, tulburați psihic, că nu vreau să spun mai mult decât atâta, produceau materiale de presă. Întrebarea tu ca angajator îți pui problema? Bă, dau drumul pe piață la ce produce omul acesta? Dincolo de talent, dincolo de profesionalism.**

[00:11:07]

Mirel Palada: **Cum se zice la voi în breaslă, este politică editorială. Până la urmă este politica profesională...**

Moderatorul: **Prietene, stai un pic. Nu este politica editorială asta.**

Mirel Palada: **Eu ce-aș scoate în evidență ar fi, nu atât, să zicem, consecințele deontologice ale chestiei ăsteia, cât sunt și astea, evident că sunt și astea și trebuie luate în considerare. Aș lua mai mult în discuție acest efect secundar al căutării eficienței cu orice preț, pentru că, de fapt, ce se întâmplă cu foarte mulți tineri din ziua de astăzi este că sunt storși ca pe o lămâie de tot ce este putere, creativitate în scopul eficienței cu orice preț.**

[00:11:40]

Moderatorul: **Batistă de unică folosință.**

Mirel Palada: **Batistă de unică folosință și pe urmă zvârliți ca batista de unică folosință. Ea, săraca, Dumnezeu să odihnească, s-a zvârlit singură. Alții sunt zvârliți pur și simplu în momentul în care nu mai ai nevoie de ei. Asta este una din caracteristicile acestei lupte pentru....**

[00:12:01]

Moderatorul: **E un sentiment al inutilității la un moment dat. Domnul general, vreau să vă întreb ceva pe partea militară ok, sunt mai multe rigori ș.a.m.d. Da, da, există acele controale. Da sau mă rog, cât de cât de profesional să mai fac ele sau nu, asta e o altă discuție. Da, dar dacă ai în zona asta medicală, un document medical care-ți atestă faptul că omul suferă de tulburări psihice..**

Cristian Barbu: **Și am avut astfel de situații.**

Moderatorul: **Ăluia îi mai dai drumul în teren, nu îi mai dai armă?**

Cristian Barbu: **Am avut astfel de situații..**

[00:12:34]

Moderatorul: **Până la urmă pixul domnișoarei Marin este o armă care, folosită cu ticăloșie, poate distruge destin. Bun. Din ce am văzut eu, fata aia pare să nu fie băgată sau să nu fi fost băgată în măgării. Dar, repet, la nivel strict.**

[00:12:51]

Cristian Barbu: *Sigur, asta voiam să spun, că în momentul în care depistezi o astfel de situație...*

Moderatorul: *Și nu-i că era o situație...*

Cristian Barbu: *Iar nu a fost o chestiune care să apară peste noapte. E vorba de o boală ...*

[00:13:03]

Moderatorul: **Fata aia scria de vreo doi ani de zile și descria experiențele din Spitalul 9 în urma tentativelor de suicid pe care le recunoștea ea în scris.**

Cristian Barbu: **Exact, ca să nu ducem ideea că s-ar fi putut ca și în tinerețe sau în adolescență, sau chiar în jurul vârstei de 18-19 ani, să fi apărut primele forme de astfel de tentative, să știți. Deci a fost un timp îndelungat în care oamenii...**

Moderatorul: **Mă pun și în situația angajatorului. Băi, e un om talentat și ce fac? Îl dau afară? Îl las fără mijloace de subzistență.**

Cristian Barbu: **Nu, nu, dar trebuie să-i găsești o poziție încât să poată să se regăsească pe el însuși, în cazul ei pe ea însăși, încât cum să spun, să devină participativ și nu să se autoizoleze și mai mult în gândirea că vai ce scriu sau vai ceea ce fac acum ar putea să fie o chestiune atât de intrinsecă încât să-mi provoace o stare în continuare de anxietate. Noi asta facem.**

[00:13:58]

Cristian Barbu: *În momentul în care depistăm o astfel de situație și v-am spus că am depistat chiar în rândul militarilor, sigur că am reușit să îl ducem într-o parte unde acum este sub o supraveghere destul de ușoară și integrat, sigur.*

[00:14:13]

Moderatorul: *Vă întrerup breaking news.*

(...)"

Postul de televiziune **România TV** a difuzat, în data de **20.04.2023**, interval orar: **20:59-22:45**, emisiunea de dezbatere: *Punctul culminant.*

Moderator: Victor Ciutacu.

Invitați în emisiune: Bogdan Chirieac-jurnalist; Tudor Păcuraru- colonel SRI în rezervă; Bogdan Jelea- istoric, politolog; Răzvan Savaliuc- jurnalist *Luju.ro*, în partea a doua medicul Mircea Beuran.

Titluri afișate pe ecran referitoare la subiectul monitorizat: IMEDIAT: VICTOR CIUTACU PREZINTĂ PUNCTUL CULMINANT AL DEZVĂLUIRILOR; VICTOR CIUTACU, LINȘAT GRAV, DEMASCAREA ILEGALITĂȚILOR GROSOLANE; UN DESTIN CUMPLIT, GAFELE CARE VOR SĂ LE MUȘAMALIZEZE PRIN LINȘAJ; JURNALISTA DE 32 DE ANI GĂSITĂ MOARTĂ ÎN CASĂ, CE AU ASCUNS; BOALA, MOARTEA ȘI LEGEA SFIDATĂ DE PROPAGANDISTUL-ȘEF; VICTOR CIUTACU: LINȘAT GRAV, DEMASCAREA ILEGALITĂȚILOR GROSOLANE.

În prima parte a emisiunii s-a discutat despre moartea jurnalistei trustului *Libertatea*, Iulia Marin, găsită decedată în propriul apartament, la vârsta de 32 de ani.

➤ [S1 \(rep.59.10-01.31 sel.20, 21\)](#)

[00:00:10]

Intro Victor Ciutacu: **Bună seara, doamnelor și domnilor și bine v-am regăsit. Vă prezint, în doar câteva clipe, punctul culminant al dezvoltărilor. Vorbim despre cazul jurnalistei de 32 de ani, găsită moartă în casă, ce ni s-a ascuns până acum. Și are loc, în paralel, un linșaj mediatic de amploare, de o gravitate deosebită, tocmai pentru a se preveni demascarea ilegalităților grosolane, vorbim despre boala, moartea și legea sfidată de propagandistul-șef. Un destin cumplit, doamnelor și domnilor, vă prezint în extenso gafele pe care vor să le mușamalizeze prin linșaj. Vorbim, evident, și despre scandalul armelor și munițiilor trimise de Romarm în Ucraina. Bogdan Chirieac este alături de mine și, dimpreună cu domnia sa, cei mai importanți analiști în studio. Îi voi prezenta imediat, iar rușii continuă atacul cu drone în zona Odessa. Se preconizează o nouă invazie. În paralel, au loc noi proteste la mănăstirea-simbol din Kiev, este un scandal uriaș al evacuării călugărilor, iar Ungaria anunță, țineți-vă bine, doamnelor și domnilor, protecție pentru Putin împotriva arestării, Occidentul e uluit. Vă prezint pe larg și în extenso, atât din punct de vedere al imaginii, cât și al comentariilor, tăietura de pe gâtul lui Putin este noua psihoză, doamnelor și domnilor, a propagandei războiului, sunt imagini uluitoare cu președintele rus. Și exclusivitatea seriei, profesorul doctor Mircea Beuran vine în studio în această seară. Marele doctor Beuran va fi față în față cu mine**

și cu Bogdan Chirieac și vă prezintă, doamnelor și domnilor, cele mai importante sfaturi medicale ale profesorului Beuran. Asta face emisiunea noastră în această seară, vorbim despre mîncarea care îmbolnăvește tot mai mulți români și aflăm cum să protejăm aparatul digestiv de cancer. Sunt sfaturi extrem de utile ale reputatului medic, care sunt semnele bolii pe care nu trebuie să le neglijăm, care sunt situațiile în care mîncarea devine periculoasă, cum prevenim bolile de stomac și de colon, care sunt obiceiurile sănătoase și care sunt regulile de alimentație ale profesorului doctor Mircea Beuran.

➤ S2 (rep.02.14-22.50 sel.21)

[00:00:02]

Victor Ciutacu: **Tragedia morții năprasnice a tinerei jurnaliste Iulia Marin a îndoliat presa românească și a șocat opinia publică. Un om tânăr, nici 33 de ani împliniți, în putere fizică, dar cu psihicul la pământ, și-a încheiat brusc socotelile cu viața. Lucru care, dincolo de șuvoaiele de lacrimi, imensa lor majoritate ipocrite, a generat o sumedenie de întrebări. Unele dintre ele puse cu rezervele generate de impactul emoțional ridicat și de apartenența la aceeași breaslă, chiar în această emisiune, aseară. Ce a urmat după emisiunea de aseară, un adevărat linșaj mediatic.**

[00:00:59]

A fost difuzat un material video care a debutat cu un colaj format din mai multe fotografii ale jurnalistei decedate, Iulia Marin. Nu a fost precizată sursa fotografiilor. De asemenea, pe ecran au fost afișate capturi de ecran dintr-un articol de presă postat în mediul online.

Voce din off: **Atacul a venit fix de acolo unde trebuia să fie doliu și tăcere. Într-un text de linșaj semnat scurt: Redacția, postului nostru de televiziune și lui Victor Ciutacu li se neagă nu doar dreptul la opinie, ci și cel la interogare. Fix ultimul angajator al regretatei, trustul elvețian de presă „Ringier”, într-o încercare de escamotare a măcar complicității sale la teribila tragedie, alege să atace. Mai pe românește, ei promovează cu cinism scriiturile unei fete grav afectată psihic. Șase internări la Obregia, trei cu forța, alte trei din propria inițiativă, trei tentative anterioare de suicid, toate făcute publice de ea. Afecțiunea gravă de care suferea Iulia Marin, schizofrenie manifestată prin tulburări bipolare, halucinații, delir sau manie pronunțată, nu era un secret pentru nimeni, cu atât mai puțin pentru șefii săi direcți. Ea însă și-a publicat în repetate rânduri și cu lux de amănunte fișa medicală în rezumat, cum nu erau vreun secret nici lunile petrecute periodic la spitalul de afecțiuni neuropsihice, și tot ei, purii și revoltați au publicat, cunoscându-i starea și diagnosticul, ba chiar pe post de editorial, delirul ei din salonul cu oameni cu discernământ îndoielnic, expunând-o judecății nedrepte a semenilor și punându-i eticheta de răătăcită, promovată ca experiment de presă. Și tot ei storc azi lacrimi de emoție cititorilor, continuând să își prezinte fosta angajată ca pe un soi de bizarerie talentată. Legea este clară: „examenul medical la reluarea activității se efectuează după o întrerupere a activității de minimum 90 de zile pentru motive medicale sau de șase luni pentru orice alte motive, în termen de 7 zile de la reluarea activității”.**

Pe ecran este afișat textul citit din off din: HG 355/2007 privind supravegherea sănătății lucrătorilor.

Voce din off: **Și nu în ultimul rând, tot ei, cei care au uitat de ea în casă dinaintea Paștelui, până a fost găsită fără suflare, ne acuză pe noi de derapaj pentru că ne-am permis să întrebăm aseară, spre exemplu, într-o dezbatere, dacă e normal ca un om bolnav psihic, cu grave tulburări comportamentale, să presteze la vedere în presă. Iar astăzi continuăm și întrebăm public, fiindcă Inspekția Muncii și Procuratura sunt prea sfoase ca să deranjeze foaia principală a propagandei sistemului, dacă, în conformitate cu prevederile legale, după fiecare încercare ratată de suicid și post-externări, Iulia Marin a fost testată psihologic și dacă a fost declarată aptă să presteze o activitate cu încărcătură emoțională majoră și cu impact public colosal. Și vom continua să întrebăm, fiindcă asta ne e meseria și poate sună surprinzător pentru unii, știm legea, o respectăm și nu ne intimidăm. Legea prevede: „efectuarea examenului medical la reluarea activității are următoarele scopuri: confirmarea aptitudinii lucrătorului pentru exercitarea profesiei funcției avute anterior, stabilirea unor măsuri de adaptare a locului de muncă și a unor activități specifice profesiei sau funcției, dacă este cazul, reorientarea spre un alt loc de muncă care să asigure lucrătorului menținerea sănătății și a capacității sale de muncă”. Într-o lume normală, după copleșitoarea tragedie din propria ogradă, nici măcar un singur om din conducerea marelui trust elvețian de presă din România și Bulgaria, nu ar mai avea ce căuta în meseria asta, iar controalele psihiatrice ar fi devenit obligatorii pentru salariații din presă, nu doar la ieșirea din spitalul de psihiatrie, ci chiar de la angajare.**

[00:04:18]

Victor Ciutacu: *Acestea fiind spuse, doamnelor și domnilor, un mesaj direct și frontal pentru domnul Cătălin Tolontan, care văd că mă urmărește cu atenție și îngrijorare. Cătăline, fii și tu bărbat o dată în viață! Nu mai semna cu: Redacția, semnează-te și dacă vrei, ne vedem și în instanță, ne vedem unde vrei tu. Da, e penibil. Redacțiile reunite ale „Libertății” și „Gazetei Sporturilor” mă ceartă pe mine pentru o biată emisiune de televiziune. Acestea fiind spuse, mă întorc la fond, domnule Chirieac, în epoca asta a post-adevărului sau cum să cheamă ea, nu mai avem voie nici să întrebăm și nici să dezbaterem un caz, indiferent ce s-ar spune, tragic și de impact?*

Bogdan Chirieac: *Domnule, depinde cine întreabă, asta e o chestiune fundamentală acum. Da, nu, nu neapărat despre asta este vorba, ci de faptul că în România, spre deosebire de alte state care iau foarte în serios persoanele cu astfel de afecțiuni...*

Victor Ciutacu: *Da...*

Bogdan Chirieac: *Nu ai o legislație suficientă, e ca și cum ar fi o boală rușinoasă asta, nu e nimic rușinos.*

Victor Ciutacu: *De acord cu tine.*

Bogdan Chirieac: *...absolut nimic în această chestiune. În plus, medicina înțeleg că a avansat, există și tratamente valabile.*

Victor Ciutacu: *Da, pare că la fata asta nu au fost de efect.*

Bogdan Chirieac: *Probabil că n-au fost.*

Victor Ciutacu: *Dumnezeu să o odihnească.*

Bogdan Chirieac: *Și (neinteligibil) și colegii săi au tratat-o, probabil într-un mod total eronat.*

Victor Ciutacu: *Domnule Chirieac, noi suntem și iertați-mă, nu că e eronat...*

Bogdan Chirieac: *Atât voiam să spun...*

Victor Ciutacu: *Vreau să adaug ceva, pentru că, și te las să îți continui ideea.*

Bogdan Chirieac: *Atâta încerc să spun, o boală psihică, boală, boală, nu așa...*

Victor Ciutacu: *Boală, Dumnezeule, și-a trecut ea diagnosticul și manifestările.*

Bogdan Chirieac: *Nu e nimic de rușine în ea, da? Nici nu ai făcut ceva greșit. Te poți naște cu ea, poți s-o dobândești în urma unui traumatism.*

[00:06:05]

Bogdan Jelea: *E de compătimit, nu?*

Bogdan Chirieac: *Domnule, poate că persoana respectivă nu dorește să fie compătimită. Deci trebuie să, exact ca în cazul bolilor de inimă sau a diabetului, trebuie să ai o legislație.*

Victor Ciutacu: *Domnule... hai să ne înțelegem foarte bine...*

Bogdan Chirieac: *Nu poți să-l internezi pe om la, la Obregia, în primul rând, că n-ai spitale de psihiatrie în România. Acolo, la Obregia, înțeleg că e mai degrabă lagăr de concentrare decât...*

Victor Ciutacu: *Domnule Chirieac, fata asta Dumnezeu să o ierte...*

Bogdan Chirieac: *Nu ai voie să ai clinici private de psihiatrie, conform legii.*

Victor Ciutacu: *Da, asta este un alt punct al dezbaterii.*

Bogdan Chirieac: *E din 1990 lăsată de la Ceaușescu, că comuniștii băgau dizidenții în chestiunea asta.*

[00:06:39]

Victor Ciutacu: *Să ne înțelegem foarte bine, fata asta a stat internată de trei ori cu forța și de trei ori din propria inițiativă.*

Bogdan Chirieac: *Cu forța înseamnă, atenție...*

Victor Ciutacu: *Cu forța înseamnă împotriva voinței ei.*

Bogdan Chirieac: *Ori cu rudele ori cu Miliția și Parchetul.*

Victor Ciutacu: *Cu miliția, internare nevoluntară.*

Bogdan Chirieac: *....nevoluntară, da...*

Victor Ciutacu: *Înțelegem foarte bine, da? Și trei voluntare, trei tentative de suicid, da?*

Voce studio: *Da, da.*

Victor Ciutacu: *Mai mult decât atât, una dintre internări a durat, am citit o grămadă de texte de ale ei, două luni și jumătate. După două luni și jumătate, conform legii, domnule Chirieac, așa scrie la carte, trebuie să-i faci un control medical omului, indiferent dacă lipsești că ți-ai rupt genunchiul sau că te-ai scrântit, să mă ierte Dumnezeu pentru exprimarea plastică, trebuie să faci un control medical care să ateste că ești apt să prestezi munca pe care o prești înainte de tragicul eveniment medical.*

Bogdan Chirieac: *(neinteligibil) medicală de la medicul de specialitate....*

Victor Ciutacu: *Întrebarea este și e publică, fiindcă tot uite, domnule Chirieac mi-a dat voie să vă întreb, domnule Tolontan, aveți documente post-internări de la fata asta și de la un medic de specialitate că este aptă să presteze? Vă întreb, nu știu. Dacă nu vă întreb eu, poate vă întrebă Inspekția Muncii, că Procuratura sigur nu îndrăznește. Doi la mână, întrebarea care a iritat aseară și*

pe care am pus-o domnului general Barbu, ei nu-l numesc, zice, era un general în studio, generalii așa, calci pe ei ca pe....

Bogdan Chirieac: ...rezervă...

Victor Ciutacu: L-am întrebat, domnule, la voi la oștire sunt controale obligatorii, mă rog, se fac sau nu se fac, cum să fac, se emit niște hârtii. Domnule, dacă ai o hârtie de la unu care a vrut să se sinucidă care a luat-o razna, care, Dumnezeu, suferă de afecțiune psihică, îi mai dai arma în mână după ce se întoarce? Și domnul general a zis, sub nicio formă nu și trebuie să-i faci control psihiatric. Și l-am întrebat, domnule, în cazul nostru care, vorba aia, suntem acuzați că facem guverne, desfacem guverne, distrugem destine, construim destine ș.a.m.d., pixul poate fi considerat o armă, domnul Chirieac dacă bagi pe om în cerneală și-l faci de balamuc?

Bogdan Chirieac: Cumplită, cumplită...

Victor Ciutacu: Și întrebarea a fost dacă fata asta avea o hârtie care să ateste că e în stare și că are discernământ să presteze munca resp..., asta a fost toată iritarea. Nu, frate, n-ai voie, dai în mine, dai în fabrici și uzine, numai... Domn colonel, nu în fiecare zi moare un om tânăr și talentat de 33 de ani.

[00:09:05]

Tudor Păcuraru: Este o moștenire comunismului. În comunism tot poporul era fericit și nu era voie să vorbească de așa ceva. Am moștenit acea tăcere, românii sunt needucați în ceea ce privește bolile psihice. N-ar trece oamenii pe lângă un om pe care îl văd că l-a lovit mașina și e pe jos, dar pe lângă unul pe care îl văd că nu e-n regulă cu psihicul, se prefac că nu-l văd. Este extrem de periculos, fiindcă schizofrenia, înțeleg că acesta este diagnosticul...

Victor Ciutacu: Da, scris de ea însăși.

Tudor Păcuraru: ... se acompaniază cu tendințe sistematice suicidale, în cazul în care nu este tratată. Da, se poate trata. Mai grav de atât este faptul că schizofrenia poate fi definită succint ca fiind o demență a sentimentelor. Adică persoana în cauză nu știe dacă urăște sau iubește pe cineva, fiindcă nu reușește să distingă aceste nuanțe, așa cum orbul nu poate distinge lumina de întuneric. Spuneți-mi, un, un jurnalist care nu poate distinge binele de rău, ura de iubire, ce, cum poate să își exercite meseria? Eu cred că aici prima vină o poartă șeful direct. Eu am avut o colegă la editură, pe vremea când lucram la „Biblioteca pentru toți”, afectată schizofrenie și vreau să vă spun că eram cu toții cu ochii pe dânsa ca pe butelie, ca să nu cumva să pășim ceva.

[00:10:38]

Victor Ciutacu: Păi da... Haideți să mergem mai departe, pentru că lucrăm cu materialul clientului. Răzvan Savaliuc, eu ești ca și mine, ca și Bogdan, jurnalist pă vechi, da? Care existau niște rigori, existau niște definiții ale diverselor genuri editoriale ș.a.m.d. **Ziarul „Libertatea” a făcut ceea ce părea la un moment dat un experiment îndrăzneț, dar privind retrospectiv, am serioase îndoieli, o construcție în care a publicat pe post de editorial, un material al domnișoarei în cauză, scris de ea. Un soi de retrospectivă a celor două luni și jumătate de internare la Obregia, experiențele ei și tratamentul și tot ce s-a întâmplat acolo, repet, pe post de editorial. Eu prima dată am crezut că e de fapt în mișcare de marketing și că ei o lansează o carte de SF sau (neinteligibil) după aia m-am lămurit că s-au și fălit cu chestia aia, că domnule, noi suntem primii din Țara Românească care au avut unul internat la glumeți, ca să zic așa, și care și-a povestit în editorial, ăăă, experiența.**

[00:11:37]

Răzvan Savaliuc: Din ce știu eu, din ce știu eu, afecțiunile de sănătate ale unei persoane sunt informații care nu sunt destinate publicității.

Victor Ciutacu: Domnule, da, dar tot redacția le-a dat publicității.

Răzvan Savaliuc: Lăsați-mă, când o persoană, dacă o într-o redacție, cineva care puterea de decizie privind publicarea unui articol, știind că are un angajat cu probleme psihice, îl pune se scrie de propriile boli, eu cred că avem o problemă de deontologie.

Victor Ciutacu: Doar de deontologie?

Răzvan Savaliuc: ...sau și mai departe. Dar eu vreau să spun, în drum ce am venit, că am văzut postările tale pe Facebook, eu nu știam subiectul, eu nu cunosc pe domnișoara, despre morți numai de bine, dar tu ai pus niște întrebări legitime, domnule, dacă fata asta a scris niște anchete într-o publicație care se vrea să epateze...

Victor Ciutacu: Da, cu asta se ocupă...

Răzvan Savaliuc:... când vine cu câte o dezvăluire de astea, ți-ai pus întrebarea legitimă...

Victor Ciutacu: Dacă era în deplinătatea facultăților mintale....

Răzvan Savaliuc: Oare putem să credem ce s-a scris acolo? Dacă o persoană a făcut paradă de bolile ei psihice repetate și conducerea ziarului a lăsat-o să se producă?

Victor Ciutacu: *Deci ea a scris voluntar, ceea ce a scris în mediul online și a scris toptane de texte, Răzvane, că mă dor ochii de cât am citit...*

Răzvan Savaliuc: *Suntem persoane publice, chiar dacă lucrăm la firme private, suntem persoane publice. Ce ar zice lumea dacă ar auzi...*

Victor Ciutacu: *Bineînțeles. Dar nu e și o chestie de responsabilitatea conducerii redacției?*

Răzvan Savaliuc: *Lasă-mă numai un pic, dar lasă-mă un pic...*

Victor Ciutacu: *...că poate fata era tulburată când a scris ce a scris?*

Răzvan Savaliuc: *Ce ar zice lumea, dacă un magistrat ar ieși și ar spune, știți eu am fost de cinci ori internat, ce ar zice lumea dacă un polițist ar fi sau un ministru?*

Victor Ciutacu: *Am fost de cinci ori internat și uite așa s-au petrecut cele două luni jumătate cât am stat la spital.*

Răzvan Savaliuc: *Sau președintele României, am avea legitimitatea ca într-o emisiune să ne întrebăm, domnule, ce se întâmplă acolo? Eu zic că da. Așa că cei care au stors lacrimi să plângă, da, e un eveniment nefericit.*

Victor Ciutacu: *Evident că e un eveniment, Dumnezeu să o...*

Răzvan Savaliuc: *A murit, Dumnezeu să o ierte, dar tu, redacția, care știi ce s-a scris de la tine? Nu poți să inciți așa puțin cumva la... și am văzut ce ți s-a întâmplat ție pe rețelele de socializare...*

Victor Ciutacu: *Băi tată, Bogdan conduce o redacție, tu conduci o redacție, am condus și eu o redacție, faptul că un om simte nevoia să scrie niște lucruri, nu înseamnă că e obligatoriu să fie și publicate lucrurile respective, că de-aia există o conducere redacțională care se presupune că gândește cu capul ei, Bogdan Chirieac.*

Bogdan Chirieac: *Așa este.*

Victor Ciutacu: *Așa, domnule Jelea, uite, nu vă mai spun cu.*

[00:13:46]

Răzvan Savaliuc: *Mă scuzi numai e un pic, pot să mă întreb legitim?...*

Victor Ciutacu: *Îți dau eu link...crede-mă...e ...*

Răzvan Savaliuc: *Numai un pic, Victor, pot să mă întreb legitim, dacă cumva într-o redacție, știind că ai un om, poți să-i spui, scrie asta și scrie asta? Poți să mă întreb?*

Victor Ciutacu: *Poți să te întrebi...*

Răzvan Savaliuc: *Pot să mă întreb, nu? Am voie?*

Victor Ciutacu: *...și o să fii acuzat că ai luat în derâdere cariera tinerei jurnalist.*

Răzvan Savaliuc: *Sper să nu.*

Victor Ciutacu: *Domnul Jelea, permiteți-mi să vă citez: „Sâmbătă, 2 martie 2019, mă trezesc din somn brusc, ca și cum aș fi primit o găleată de apă rece în față. Zâmbesc, mă răsucesc pe parte, îmi privesc iubitul care doarme lângă mine și din senin îmi atrag atenția cele câteva cuțite cu lame diferite, care stau aliniate pe o tăblie magnetică, în porțiunea care ține loc de bucătărie din garsoniera lui open-space. Mă trezesc simțind că aș vrea să-i fac rău, preț de o clipă întrece prin minte gândul că aș putea coborî tiptil din pat, aș putea lua un cuțit și aș putea reteza carotida. Aproape că mă umflă râsul. Îmi imaginez sângele lui împrăștiat pe peretele de lângă pat, unde ar fi vrut să așeze un Toulouse-Lautrec și trec de la râs la groază.”*

Tudor Păduraru: *Demența sentimentelor.*

Bogdan Jelea: *În primul rând, Dumnezeu să o ierte.*

Bogdan Chirieac: *Acesta este text publicat în „Libertatea”?*

Victor Ciutacu: *Nu, nu e publicat în „Libertatea”, este un text publicat pe „Recorder”, inițial anonim și după aia asumat de ea. Da, eu sunt aia și care scrie „portret de nebun” sau ceva de genul acesta, se cheamă și își povestește diverse momente ale vieții și am, nu știu, am dreptul legitim să mă întreb dacă fata asta era, repet, pe treaba ei când a scris lucrurile care au consacrat-o în presă, anchete bune ș.a.m.d.?*

[00:15:24]

Bogdan Jelea: *Orice întrebare e legitimă, în opinia mea pentru o întrebare e în fond, o formă de reflecție care nu agresează pe nimeni...*

Victor Ciutacu: *Fără să fiu bănuț că iau în derâdere cariera ei de succes.*

Bogdan Jelea: *Da, fără îndoială, nu e o formă de luare în derâdere, în egală măsură, domnul colonel ne-a explicat foarte bine care este structura patologică a afecțiunii sau afecțiunilor din pachetul ăsta. Ceea ce mi se pare mie totuși, singurul lucru pe care aș putea să-l comentez, fără să am experiența conducerii unor redacții ca domnul Chirieac, ca dumneavoastră...*

Victor Ciutacu: *Păi nouă ni s-a întâmplat, asta e viața.*

Bogdan Jelea: ***Cei din platou... eu am două opinii scurte și simple pe subiectul ăsta. În primul rând, am senzația că atunci când aveau o persoană, în mod evident și talentată și înțeleg***

și valoroasă din punct de vedere profesional, niște oameni au exploatat în scopul, nu știu, al audienței, al vânzărilor, al vizualizărilor, al ce vreți dumneavoastră, un caz inedit, în sensul unei afecțiuni de care persoana respectivă, Dumnezeu să o ierte, suferea. Asta e un aspect. Adică nu cred...

Victor Ciutacu: *Nu e pisica cu un ochi albastru și cu unul verde, adică...*

Bogdan Jelea: **Asta voiam să spun. Dacă dumneavoastră ați fi avut poate în, în ogradă sau în redacție o persoană de felul asta, chiar dacă ați fi știut, pot intui sau maestrul Chirieac, nu știu, pot intui că niciunul dintre domniile voastre nu ați fi exhibit în spațiul public aceste lucruri...**

Voci studio: *Asta niciodată...*

Bogdan Jelea: *Ori aicea e o chestiune de deontologie, asta în primul rând. În al doilea rând se mai spune, și acuma eu nu comentez nici com.. nici publicația, nici conducerea publicației...*

Victor Ciutacu: *Am înțeles, vreți să fiți deontolog...*

Bogdan Jelea: *Vreau să fiu deontolog, ca și dumnealor, de altfel. Nu mi se pare în regulă să dai cu pietre când cineva a pus, eu n-am văzut emisiunea de aseară, dar din câte înțeleg, s-au pus niște întrebări de bun-simț și legitime. Domnule, dacă o persoană despre care voi, angajatorii, spuneți, repet, Dumnezeu să o ierte, că avea toate necazurile astea, în momentul în care acea persoană, care inevitabil este un formator de opinie, un om care ridică întrebări la nivel instituțional, la nivel politic, la nivelul societății, avea anumite probleme sau situații cu care se confrunța, putem să ne întrebăm dacă aceste situații se reflectau cumva și în planul profesional, asta neexcluzând nici capacitatea profesională, nici talentul, nici nimic, ci pur și simplu luciditatea cu care ne...*

Victor Ciutacu: *Nu i-a contestat nimeni nici capacitatea profesională...*

Bogdan Jelea: *... Și acuma stau și mă gândesc dacă nu cumva cei care v-au criticat sau domnule, la modul general, vorbesc...*

Victor Ciutacu: *Am peluza plină de înjurături...*

Bogdan Jelea: *De acord, adică sunteți călit, nu mă gândeam că v-a afectat foarte tare la nivel emoțional. Stau doar și mă gândesc dacă nu cumva asta e o formă de a acoperi niște lucruri care în mod evident s-ar putea ca nici măcar pentru cititorii, următorii respectivilor să nu dea foarte bine. Pentru că atunci când citești tot felul de răutăți, de atacuri, de în sfârșit, mai cu seamă cele pe care le-am văzut de-a lungul ultimilor ani, e bine și ești satisfăcut că în calitate de consumator de asta de informații, de public cititor, în clipa în care vezi o astfel de situație care are și un impact emoțional foarte ridicat, începi să îți pui anumite semne de întrebare și stau și mă gândesc dacă asta nu cumva va ajunge să afecteze, ferească Dumnezeu, că nu doresc răul nimănui, să afecteze tocmai audiențele în scopul și sprijinul cărora a fost folosit acesta...*

Victor Ciutacu: *Stai liniștit, nu dă foc audiențelor...*

Bogdan Jelea: *...nu al dumneavoastră, al lor.*

[00:18:38]

Răzvan Savaliuc: *Să știi că am o veste tristă pentru tine, dacă tu ieșeai aici pe post și spuneai, am fost internat cu forța de trei ori și m-am mai dus și eu încă de trei ori de bună-voie, păi te făcea propaganda...*

Victor Ciutacu: *Era balamuc...*

Răzvan Savaliuc: *... de sus până jos și probabil că te... și postul renunța la tine, te trimitea la un sanatoriu un pic.*

Victor Ciutacu: *Da, vorbeam astăzi...*

Bogdan Chirieac: *Ceea ce omenește nu ar fi în regulă, adică trebuie să îi dai omul, omului aceuia posibilitatea să mănânce o pâine în continuare...*

Răzvan Savaliuc: *Domnule Chirieac, eu vreau să spun așa, dar cu cât e omul mai important, putem să ne punem întrebări asupra, mai ales dacă e președintele statului și ia decizii privitoare la noi, dacă e în deplinătatea facultăților mintale.*

Bogdan Chirieac: *Eu am văzut multe ticăloșii la domnul Tolontan deasupra, de-a lungul timpului și niciodată nu l-am suspectat că nu e în deplinătatea facultăților mintale.*

Victor Ciutacu: *A nu, nu, nu.*

Bogdan Chirieac: *...domnișoara asta, cu toată dragostea, chiar Dumnezeu să o ierte și să o odihnească, puteai să (neinteligibil) o dai afară....*

[00:19:26]

Răzvan Savaliuc: **Eu pot să spun așa, că am și eu câțiva angajați, dar eu nu aș lăsa un om cu probleme psihice... să lucreze la mine...**

Bogdan Chirieac: **Puteai să îi dai...**

Victor Ciutacu: **Să o reorientezi.**

Bogdan Chirieac: *e o problemă de etică, să îi dai ceva de lucru în așa fel încât să...*

Victor Ciutacu: *Domnul colonel a zis cuvântul magic, domnule, e o problemă de etică.*

Tudor Păcuraru: *E ca și cum un om ajunge în spital cu o fractură de femur, vine de acolo cu o proteză de șold și tu îl pui să care lăzi în spinare. Păi nu poți, deci efortul intelectual este contraindicat.*

Victor Ciutacu: *Povestea era că nici ea nu voia să se dea dusă din procesul redacțional, tocmai susținând în scris în acele scrieri, că asta o ținea în viață.*

Tudor Păcuraru: *Vă spun eu cum am procedat, asta are dreptate, vă spun eu cum am procedat, cărțile le lucra colega Carmen, în cât timp voia ea, lucra o corectură și 3 săptămâni, după care unul dintre noi relua frumos, ca să vadă ce a făcut acolo. Deci colectivul ar trebui să o sprijine, nu să se sprijine pe ea...*

Victor Ciutacu: *Parcă a sprijinit-o și a promovat-o.*

Tudor Păcuraru: *...ca element de imagine, e o chestiune de etică.*

Victor Ciutacu: *Acesta fiind spuse, sper că am încheiat această dezbatere, dacă doriți continuăm și polemica și dezbateră, până atunci însă, ne întoarcem la lucrurile care ne afectează cu adevărat pe toți. Breaking news."*

După analizarea conținutului redat anterior, membrii Consiliului au constatat că informarea și dezbaterile prezentate publicului de către radiodifuzor cu referire la circumstanțele decesului jurnalistei Iulia Marin nu au asigurat respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, așa cum obligă dispozițiile Legii audiovizualului.

Potrivit dispozițiilor art. 3 alin. (1) din Legea audiovizualului, prin difuzarea și retransmisia serviciilor de programe se realizează și se asigură pluralismul politic și social, diversitatea culturală, lingvistică și religioasă, informarea și educarea, inclusiv sub aspect științific, și divertismentul publicului, cu respectarea libertăților și a drepturilor fundamentale ale omului.

Astfel, membrii Consiliului au constatat că, în cadrul celor două emisiuni de dezbateri analizate, furnizorul de servicii media audiovizuale nu și-a respectat obligațiile pe care le are în protejarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, prin depășirea limitelor libertății de exprimare și lezarea demnității persoanelor cu afecțiuni psihice, la adresa cărora au fost făcute referiri de natură să nască prejudecăți și stereotipuri, să atragă stigmatizarea ori discriminarea acestora.

Spre exemplu:

"Voce din off: (...) Mai pe românește, ei promovează cu cinism scriiturile unei fete grav afectată psihic. Șase internări la Obregia, trei cu forța, alte trei din propria inițiativă, trei tentative anterioare de suicid, toate făcute publice de ea. Afecțiunea gravă de care suferea Iulia Marin, schizofrenie manifestată prin tulburări bipolare, halucinații, delir sau manie pronunțată, nu era un secret pentru nimeni, cu atât mai puțin pentru șefii săi direcți. Ea însăși a publicat în repetate rânduri și cu lux de amănunte fișa medicală în rezumat, cum nu erau vreun secret nici lunile petrecute periodic la spitalul de afecțiuni neuropsihice, și tot ei, purii și revoltați au publicat, cunoscându-i starea și diagnosticul, ba chiar pe post de editorial, delirul ei din salonul cu oameni cu discernământ îndoielnic, expunând-o judecății nedrepte a semenilor și punându-i eticheta de rătăcită, promovată ca experiment de presă. Și tot ei storc azi lacrimi de emoție cititorilor, continuând să își prezinte fosta angajată ca pe un soi de bizarerie talentată. (...)"

În raport de conținutul emisiunilor analizate, redat anterior, cu referire la decesul unei persoane publice prin natura profesiei sale, care și-a făcut cunoscute, în social-media, în timpul vieții afecțiunile psihice de care suferea, Consiliul Național al Audiovizualului, obligat legal în calitate de garant al interesului public în domeniul audiovizualului să asigure protejarea demnității umane, a constatat că modul în care radiodifuzorul a tratat tragicul eveniment adus în atenția publicului a fost unul de natură să lezeze demnitatea umană, să prejudicieze interesul public, în special, cu referire la drepturile persoanelor care suferă de afecțiuni psihice, persoane care, în context, prin asimilare și generalizare, sunt prezentate ca reprezentând pericole pentru societate.

Membrii Consiliului au constatat că, prin expunerea detaliată și comentarea în cadrul unui program de televiziune a unor aspecte de viață privată a unei persoane cu afecțiuni medicale de natură psihică, acestea au fost de natură să afecteze demnitatea și să dăuneze altor persoanelor cu același tip de afecțiuni medicale.

Spre exemplu: **"Deci, oamenii ăia sunt, repet, tulburați psihic, că nu vreau să spun mai mult decât atât, produceau materiale de presă.... Până la urmă pixul domnișoarei Marin este o armă care, folosită cu ticăloșie, poate distruge destin."**

"(...) Răzvan Savaliuc: **Eu pot să spun așa, că am și eu câțiva angajați, dar eu nu aș lăsa un om cu probleme psihice... să lucreze la mine...**

Bogdan Chirieac: **Puteai să îi dai...**

Victor Ciutacu: **Să o reorientezi.(...)"**

De asemenea, Consiliul a constatat că moderatorul emisiunii a calificat persoana suferindă de afecțiuni psihice ca: "scrântit", "a luat-o razna", "rătăcire", "tulburată", "unul internat la glumeți", "nu era pe treaba ei când a scris anchete", a exemplificat și a făcut trimiteri către alte profesii ori situații în care pot desfășura activități persoane cu afecțiuni psihice, punând permanent la îndoială capacitatea profesională, discernământul, "deplinătatea facultăților mintale" ale persoanei cu astfel de afecțiuni, în speță, calitatea sau chiar realitatea articolelor sau anchetelor realizate de jurnalista decedată, o astfel de abordare fiind de natură să prejudicieze demnitatea persoanelor cu astfel de afecțiuni medicale.

Spre exemplu:

(...) Băi, frate, fata asta făcea anchete de presă, da cu talent, din câte am înțeles și din câte am citit și destul de aplicată și, mă rog, tipul ăla de deontoloagă la, la virguliță, conștiincioasă. Fata asta totuși făcea anchete, după ce avusese trei tentative de suicid și trei internări la Spitalul 9, la Obregia. Da.

[00:09:46]

Moderatorul: **Nu-ți pui problema tu ca angajator bun, fără să-i limitezi dreptul de muncă, Doamne ferește, dacă fata aia e în deplinătatea facultăților mintale și dacă fata aia e în deplinătatea responsabilității de a-i pune niște anchete grele în brațe. Că nu știu că poate, Doamne ferește, uite dovadă că fata nu era stabilă psihic și emoțional că s-a întâmplat ceea ce s-a întâmplat? Da, ai vreo garanție, dincolo de scriitura corectă și de documentele prezentate, că ancheta aia e făcută în afara unei rătăcirii din desele rătăcirii pe care le avea fata asta? Te întreb, pentru că e un al doilea caz în același trust de presă. (...) Dacă vă aduceți aminte, acum vreun an de zile e la Gazeta Sportul și de la Libertatea îl căutau pe Daniel Scorpie, jurnalist vechi, care tot așa plecase de acasă până la piață și nu s-a mai întors vreo 3 zile.**

[00:10:39]

Moderatorul: **Din fericire, pe Scorpie l-au găsit, mă rog, într-un apartament gol al soacrei sale și tot așa, cu niște internări avute și cu tot. Deci, oamenii ăia sunt, repet, tulburați psihic, că nu vreau să spun mai mult decât atât, produceau materiale de presă. Întrebarea tu ca angajator îți pui problema? Bă, dau drumul pe piață la ce produce omul acesta? Dincolo de talent, dincolo de profesionalism."**

De asemenea, Consiliul a apreciat că fiind de natură discriminatorie modul în care radiodifuzorul a prezentat afecțiunile medicale ale persoanei decedate ori ale altor persoane menționate în cadrul programului, în condițiile în care comentariile moderatorului sau cele prezentate voce off conduceau către ideea că orice afecțiune medicală de natură psihică ar face respectivele persoane incapabile pentru desfășurarea unei profesii sau activități.

Exemplu: (...) **controalele psihiatrice ar fi devenit obligatorii pentru salariații din presă, nu doar la ieșirea din spitalul de psihiatrie, ci chiar de la angajare.(...); (...) Ce ar zice lumea, dacă un magistrat ar ieși și ar spune, știți eu am fost de cinci ori internat, ce ar zice lumea dacă un polițist ar fi sau un ministru? (...)**

Astfel, membrii Consiliului au constatat că, în raport de conținutul analizat, au fost încălcate de către radiodifuzor și prevederile art. 47 alin. (4) din Codul audiovizualului, potrivit cărora, sunt interzise în programele audiovizuale afirmații defăimătoare generalizatoare la adresa unei persoane pe baza apartenenței acesteia la un grup/o comunitate definit(ă) de gen, vârstă, rasă, etnie, naționalitate, cetățenie, credințe religioase, orientare sexuală, nivel de educație, categorie socială, afecțiuni medicale sau caracteristici fizice.

Având în vedere încălcarea prevederilor legale, ținând cont de criteriile de individualizare a sancțiunii prevăzute la art. 90 alin. (4) din Legea audiovizualului, respectiv de efectele și gravitatea faptei astfel cum sunt reflectate în numărul mare de sesizări adresate Consiliului cu privire la conținutul analizat, precum și de faptul că anterior radiodifuzorul a mai fost sancționat cu 5 somații și 8 amenzi în cuantum total de 65.000 de lei doar pentru încălcarea aceluiași dispoziții legale referitoare la demnitatea umană și interdicția discriminării în cadrul programelor audiovizuale, membrii Consiliului au propus și au votat, cu respectarea prevederilor art. 15 din aceeași lege, sancționarea radiodifuzorului cu amendă de 100.000 de lei.

În temeiul prevederilor art. 90 alin. (1) lit. h) și alin. (2) și a art. 91 alin. (1) și (3) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul Național al Audiovizualului adoptă următoarea

DECIZIE:

Art. 1 Radiodifuzorul S.C. RTV HD S.R.L., titular al licenței audiovizuale S-TV 281.7/09.06.2011 eliberată la 12.01.2023 și deciziei de autorizare nr. 1779.2/26.01.2023 pentru serviciul de programe de televiziune cu denumirea ROMÂNIA TV, se sancționează cu amendă în cuantum de 100.000 de lei pentru încălcarea prevederilor art. 3 alin. (1) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu completările și modificările ulterioare, și ale art. 47 alin. (4) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare (Codul audiovizualului).

Art. 2 În conformitate cu prevederile art. 93 alin. (3) din Legea audiovizualului, prezenta decizie poate fi atacată direct la secția de contencios administrativ a Curții de apel, fără a fi necesară formularea unei plângeri prealabile, în termen de 15 zile de la comunicare.

Art. 3 Potrivit dispozițiilor art. 93¹ alin. (1) și (2) din Legea nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, radiodifuzorul are obligația de a transmite pe serviciul de programe de televiziune ROMÂNIA TV, în următoarele 24 de ore de la comunicare, sonor și vizual, de cel puțin 3 ori, în intervalul orar 18.00-22.00, din care o dată în principala emisiune de știri, următorul text:

„Consiliul Național al Audiovizualului a sancționat cu amendă de 100.000 de lei postul ROMÂNIA TV, deoarece, edițiile din 19 și 20 aprilie 2023 ale emisiunii ”Punctul culminant”, în care a fost comentat decesul jurnalistei Iulia Marin, au fost difuzate cu încălcarea obligației legale de a respecta drepturile și libertățile fundamentale ale omului, prin lezarea demnității persoanelor cu afecțiuni medicale de natură psihică, la adresa cărora au fost făcute comentarii de natură discriminatorie.

Potrivit prevederilor legale prin difuzarea serviciilor de programe se realizează și se asigură pluralismul politic și social, diversitatea culturală, lingvistică și religioasă, informarea și educarea, inclusiv sub aspect științific, și divertismentul publicului, cu respectarea libertăților și a drepturilor fundamentale ale omului, fiind interzise în programele audiovizuale afirmații defăimătoare generalizatoare la adresa unei persoane pe baza apartenenței acesteia la un grup/o comunitate definit(ă) de gen, vârstă, rasă,

etnie, naționalitate, cetățenie, credințe religioase, orientare sexuală, nivel de educație, categorie socială, afecțiuni medicale sau caracteristici fizice.”

Vă atragem atenția că textul nu poate fi difuzat în calupuri de publicitate.

PREȘEDINTE,
MARIA MONICA GUBERNAT

Întocmit,

Serviciul juridic,
reglementări și relații europene
Șef serviciu Dumitru Ciobanu